

РЕШЕНИЕ

№ 19007

гр. София, 20.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20231110120568 по опис за 2023 година

РЕШЕНИЕ

20.11.2023 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и шести октомври през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретар ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 20568/2023 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от ЗАД „АБ“ АД срещу ЗД „БИ“ АД, като се твърди, че на 30.05.2022 г. в гр. София, лек автомобил „Ауди Ку8“, рег. № СВ НК, собственост на „Райфайзен лизинг България“ ЕООД, бил оставен за измиване на територията на търговски обект – автомивка, собственост на „Софавто авангард“ ЕООД. Поддържа, че служител на автомивката при управление на автомобила и извършена маневра бил нанесъл вреди по МПС-то. Навежда доводи, че за ПТП-то бил съставен протокол, като вина за настъпването му имал служителят – М. Н. Г.. Излага съображения, че към датата на настъпването на ПТП-то за лекия автомобил имало валидно сключена застраховка „Каско“, обективизирана в застрахователна полица № 21-0300/315/5000806 с период на застрахователно

покрите от 21.12.2021 г. до 20.12.2022 г. Твърди, че във връзка с ПТП-то била образувана застрахователна преписка (именувана „щета“) № 0300/22/708/500259, като било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 3790,22 лева на сервиза извършил ремонта на автомобила – с платежно нареждане от 01.07.2022 г., като били сторени и обичайни ликвидационни разходи в размер на 15,00 лева. Поддържа, че към момента на ПТП-то, търговският обект е имал валидно сключена застраховка „Професионална отговорност“, сключена с ответника, която е обективирана в застрахователна полица № E22140000018. Инвокира доводи, че с плащането на застрахователното обезщетение е встъпил в правата на увредения срещу делинквента и неговия застраховател. Развива съображения, че е поканил ответника да заплати регресното вземане с писмо от 19.08.2022 г., но ответника бил отказал. Твърди, че с оглед отказа на ответника, последният е изпаднал в забава, поради което дължал и мораторна лихва в размер на 274,42 лева за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г. Исква ответника да бъде осъден да заплати претендираните суми, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба, като се сочи, че ищецът следвало да установи пълно и главно твърденията си, но не отрича наличието на застрахователно правоотношение със „Софавто авангард“ ООД. Поддържа, че ПТП-то като механизъм не било настъпило поради виновно и противоправно поведение на служителя М. Г.. Навежда доводи, че представения по делото протокол за ПТП не съдържал необходимите реквизи, поради което и с оглед общите условия по застрахователния договор не се дължало плащане, като изрично сочи хипотези на изключени рискове. Развива съображения, че също така не било спазено изискването по ОУ към застрахователния договор, застрахователят да бъде уведомен в 7-дневен срок от събитието. Твърди, че претенцията е в завишен размер, като били извършени и ремонтно-възстановителни работи, които не били необходими. Исква отхвърляне на предявения иск, като претендира и деловодни разноски.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначални обективно, кумулативно съединени осъдителни иски с правно основание чл. 411 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД, във вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

В чл. 411 КЗ е уредено едно специално суброгационно право в отклонение от правилата по чл. 74 ЗЗД, тъй като застрахователят при настъпване на застрахователното събитие не изпълнява чуждо правно задължение, а изплащайки застрахователно обезщетение, изпълнява свое договорно задължение, вследствие на което по силата на чл. 411 КЗ встъпва в правата на увредения срещу причинителя на вредата или срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечил деликтната отговорност на виновния за настъпването на процесното ПТП водач на МПС.

Предпоставките за възникване на регресното право на застрахователя по имуществено застраховане срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на причинителя на имуществени вреди (делинквента) изисква кумулативното осъществяване на следните предпоставки: **1)** наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца по имуществена застраховка; **2)** за увредения да е възникнало право на вземане на извъндоговорно основание срещу причинителя на вредата – арг. чл. 45, ал. 1 ЗЗД, т.е. вредите да са причинени от делинквента чрез неговото виновно и противоправно поведение; **3)** застрахователят по имущественото застраховане да е изплатил застрахователно обезщетение за настъпилото увреждане на застрахованата вещ и **4)** към момента на настъпване на застрахователното събитие (ПТП) между делинквента и застрахователя по застраховка „Професионална отговорност“ да е съществувало действително правоотношение по застраховка „Професионална отговорност“.

Между страните не се спори, поради което с доклада по делото е обявено за безспорно на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК, че: **1)** на 30.05.2022 г. в гр. София, лек автомобил „Ауди Ку8“, рег. № СВ НК, собственост на „Райфайзен лизинг България“ ЕООД, бил оставен за измиване на територията на търговски обект – автомивка, собственост на „Софавто авангард“ ЕООД, където настъпва ПТП в следствие на което по автомобила са нанесени вреди; **2)** че към датата на настъпването на ПТП-то за лекия автомобил имало валидно сключена застраховка „Каско“, обективизирана в застрахователна полица № 21-0300/315/5000806 с период на застрахователно покритие от 21.12.2021 г. до 20.12.2022 г.; **3)** че във връзка с ПТП-то била образувана застрахователна преписка (именувана „щета“) № 0300/22/708/500259, като било изплатено застрахователно обезщетение в размер на 3790,22 лева на сервиза извършил ремонта на автомобила – с платежно нареждане от 01.07.2022 г., като били сторени и обичайни ликвидационни разходи в размер на 15,00 лева; **4)** към датата на ПТП-то между ответника и „Софавто авангард“ ООД е имало валидно сключена застраховка „Професионална отговорност“, обективизирана в застрахователна полица № E22140000018; **5)** ищецът е поканил ответника с писмо от 19.08.2022 г., а ответника е отказал да заплати претендираното регресно вземане.

Обявените за безспорно обстоятелства се подкрепят и от представените по делото писмени доказателствени средства, които съдът кредитира.

По делото са събраните гласни доказателствени средства чрез разпит на св. М. Г..

От казаното от св. Г. се изяснява, че помнел за ПТП от м.05.2022 г., като той работел на мястото където настъпило ПТП-то, а колата била на клиент. Той лично бил направил ПТП-то, като бил ударил по невнимание една от колоните на автомивката с автомобила. Свидетелства, че собственикът бил дошъл взел му документите, като му казал, че ще ги искат от застрахователя за това, че той той не бил извършил ПТП-то и това било. По времето на инцидента сочи, че бил работил като автокозметик, като шофьорът му оставил автомобила и бил тръгнал да си върши работа. Установява, че на мястото колите се премествали от персонала. Изяснява, че документите му били преснимани, за да можел собственика да ги представи пред застрахователя, като след това дошъл собственика на самата автомивка, който му казал, че се били разбрали. Свидетелства, че автомобилът има спукана задна броня. Соци, че емблемата не била нарушена, а само била спукана бронята.

Настоящата съдебна инстанция приема показанията на св. Г. за достоверни, тъй като, преценени по правилата на чл. 172 ГПК, са последователни, житейски и правно логични, като не се доказва свидетелят да е заинтересован от изхода на правния спор, предмет на делото. Въпреки наличието на противоречия в някои детайли, това не може да доведе до извод за противоречивост, нелогичност и непоследователност на показанията. Нещо повече, логично е с оглед изминалия период от време свидетелят, да си спомня случая по-общо, допускайки неточности в някои детайли, които избледняват с времето, поради особеностите на човешката памет. Съществено е, че субективните му възприятия по отношение на правнорелевантните факти са формирани непосредствено и не са взаимоизключващи се, включително свидетелят ги потвърждава, под страх от наказателна отговорност. Необходимо е да се изясни, че с оглед непосредственото формиране на субективните възприятия е нормално свидетелят да описва някои детайли по различен начин, доколкото последният е пряк участник в ПТП-то.

Приети са заключенията на САТЕ и допълнителна САТЕ. От заключението на САТЕ се изяснява, че механизма на ПТП-то е следния на 30.05.2022 г., около 11:00 ч. в ж. к. „Студентски град“, водачът на лек автомобил „Ауди Ку8“, рег. № СВ НК, предприема маневра на територията на търговски обект – автомивка, в следствие на което настъпва ПТП с лек автомобил „Ауди Ку8“, рег. № СВ НК, като в причинно-следствена връзка с ПТП-то са налице увреждания по задна броня, лайсна на заден капак, спойлер в задна броня и лайсна в задна броня. Експертът е посочил, че стойността на новите

оригинални части необходими за възстановяването на увредения лек автомобил е в размер на 2397,33 лева – към момента на настъпването на ПТП-то, а на базата на средни пазарни цени при вложени оригинални части, стойността е 3748,18 лева. Уточнено е, че размера на обичайните ликвидационни разходи е в размер на 15,00 лева – 25,00 лева. В о. с. з. от 21.09.2023 г. експертът е посочил, че автомобилът е бил в срок на експлоатация над три години, поради което в експертната практика се възприемало, че обезщетението се определяло по средни пазарни цени. Уточнено е, че разликата между средни пазарни цени и изплатеното обезщетение е именно в стойността на сервизния час, който при официалният представител бил 50,00 лева на час без ДДС, а средните пазарни цени били по ниски. Те се формирали като се усреднят стойностите на часа в официалния представител и алтернативни сервиси, като часа при алтернативните доставчици бил около 15,00 лева, 16,00 лева, до 18,00 лева, а на официалният сервиз бил 50,00 лева. Изяснено е, че в описа е бил включена лайсна на заден капак, а емблемата е в лайсната на задния капак. Самата емблема представлявала хромирани кръгове, които са емблемата на „Ауди“, когато те се премахват от самата лайсна и се нарушавало покритието, което не можело да се възстанови чрез залепването на нова табела. Вещото лице е изяснило, че по делото няма приложени гаранционни условия и данни за гаранционния период на МПС-то.

От Допълнителното заключение на САТЕ се установява, че стойността необходима за възстановяване на увредения лек автомобил на базата на цени на алтернативни доставчици и сервиси е в размер на 3787,81 лева.

Съдът, като извърши преценка на заключението на САТЕ и допълнителната САТЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да ги кредитира, тъй като последните са изготвени обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените задачи и подробно е мотивирано отговорите си, вкл. в о. с. з., като по делото липсват каквито и да било доказателства, вкл. индиции, че експертът е заинтересован от изхода на правния спор или е недобросъвестен.

При определяне на стойността на дължимото регресно вземане, съдът намира, че следва да вземе предвид стойността изяснена в заключението на САТЕ по средни пазарни цени. Трябва да се изясни и принципната позиция на настоящият съдебен състав, че съгласно нормата на чл. 386 КЗ застрахователната сума не може да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество. За възстановителна стойност се смята цената за възстановяване на имуществото от същия вид, в това число всички присъщи разходи. Съгласно чл. 399 КЗ, предмет на застрахователния договор за имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застрахования е оценимо в пари. С оглед на така очертания предмет, при обикновената имуществена застраховка максималният размер на вредите, които могат да настъпят, може предварително да бъде определен, поради което застрахователната сума не трябва да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. Начинът на определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение при иска по чл. 405 КЗ, съответно чл. 410 КЗ, чл. 411 КЗ и чл. 432 КЗ се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно адекватната стойност на претърпяната от осъществяване на застрахователното събитие вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към същия момент – така **Решение № 37 от 23.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 667/2008 г., I т. о., ТК; Решение № 59 от 6.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 2367/2015 г., I т. о., ТК; Решение № 235 от 27.12.2013 г. на ВКС по т. д. № 1586/2013 г., II т. о., ТК.** В конкретния случай несъмнено увреждането на самите автомобилни части при процесното ПТП, водещо до намаляване стойността на автомобила, представлява непосредствена вреда под формата на претърпяна загуба. В случая макар и да е налице иск за заплащане на регресно обезщетение по договор за имуществена застраховка, отново се обезщетява негативния интерес, което

означава, че заплащането на застрахователно обезщетението има за цел да постави увредения в имущественото състояние, което то е било преди увреждането (да се приведе увреденото МПС в предишното му техническо състояние), поради което обезщетението следва да бъде равно на паричната сума, необходима за постигането на тази цел. Тоест, макар и да се касае за договорен иск, който принципно защитава позитивният интерес на ищеца – този от изпълнение на договора, то същото цели един по далечен резултат, а именно удовлетворяването и на посочения негативен интерес, без това да е свързано с извършването на разноси от имуществения патримониум на ищеца. Размерът на тази парична сума по принцип следва да се определи съобразно средните пазарни цени в Република България към деня на увреждането, тъй като това в мнозинството случаи би било достатъчно за пълното репарирание на вредите. Единствено ако в Република България дадена стока или услуга не се предлага на пазара (напр. за ремонт на самолет) и ако без нея репарирането на причинените вреди е невъзможно, то тогава по необходимост при определяне стойността на обезщетението следва да се вземат предвид пазарните цени в друга държава, където стоката или услугата се предлага, с което би било спазено изискването за пълна обезвреда – в рамките на уговорения застрахователен лимит – арт. чл. 400 КЗ. Несъмнено, при пазарна икономика със свободна конкуренция между множество стопански субекти е обичайно да се предлагат и по-високи цени за ремонт на МПС (особено в т. нар. официални/оторизирани за марката автосервиси), но тези по-високи цени не следва да се вземат предвид при определяне на задължението, ако заплащането на средната пазарна цена е достатъчно за пълното отстраняване на вредите при изискуемото качество. Този извод не се променя от евентуалното обстоятелство, че автомобилът е в гаранционен срок и, че условие за бъдеща важимост на гаранцията е отремонтване в официален сервиз. В подобна хипотеза очевидно се смесват два проблема: **1)** отстраняването на преките и непосредствени вреди чрез привеждане на увреденото МПС в предишното му техническо състояние, за което е напълно достатъчно извършването на ремонт по средни пазарни цени в обикновен сервиз, и **2)** запазването на правата по договорната гаранция с продавача на автомобила, което няма връзка с преките и непосредствени вреди от самото увреждане – от една страна, подобен евентуален резултат няма характер нито на претърпяна загуба, нито на пропусната полза (такава не може да има, предвид липсата на сигурност в бъдещото настъпване на условието за „активиране“ на гаранцията – настъпването на евентуален технически проблем от нормалната експлоатацията на автомобила, какъвто може и никога да не настъпи); от друга страна – евентуалното загубване на правата по гаранцията не е пряка и непосредствена последица от увреждането на автомобила при ПТП, а представлява по-далечен причинен резултат, т.е. липсва пряка причинна връзка (същият би бил пряк резултат не на увреждането, а на друго обстоятелството – липсата на отремонтване на автомобила в официален сервиз), като самото увреждане при ПТП нито е необходимо и достатъчно условие за настъпване на загубата на гаранцията, нито тя е типичен, закономерен и адекватен резултат на това увреждане, а случайна последица, която при това не е настъпила (случаят е аналогичен на известните учебнически примери на Потие, илюстриращи липсата на пряка причинна връзка). За пълнота е редно да се отбележи, че дали автомобилът е гаранционен или не е без значение.

С оглед на горното трябва да се спомене, че след като ремонтът е можел да се извърши с оригинални части, които са по-евтини от алтернативата, което вещото лице в допълнителното заключение на САТЕ обяснява с наличието на търговска отстъпка за застрахователя, то именно това е дължимата стойност, а всички извършено допълнително или на по-високи цени е за сметка на самия застраховател.

При извършена съвкупна преценка на доказателствата по настоящото производство, съобразно правилото на чл. 12 ГПК и чл. 235 ГПК, съдът достига до извод, че са налице материалните предпоставки за уважаване на предявеният иск за главницата.

Безспорно се установява, че свидетелят Г., който е бил водач на процесния увреден

лек автомобил е имал виновно и противоправно поведение, което е станало причина (т.е. в причинно-следствена връзка) с настъпването на ПТП-то. Според правилото на чл. 20, ал. 2 ЗДвП водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. В случая няма никакво съмнение, че водачът Г. е нарушил посоченото правило, т.е. имал е поведение, което фактически е било в противоречие с правно дължимото такова, поради което и съдът счита, че именно то е станало причина за настъпване на процесния инцидент.

При това положение, съдът намира, че с оглед кредитираното заключение на САТЕ и допълнително САТЕ, следва да се вземе предвид сумата по средни пазарни цени, т.е. искът следва да бъде уважен за дължимо регресно вземане в размер на 3748,18 лева, като ликвидационните разходи са в размер на 15,00 лева. Тоест, претенцията следва да бъде уважена за сумата от 3763,18 лева, като за разликата до пълния предявен размер от 3805,20 лева, искът следва да бъде отхвърлен.

По отношение на претенцията за мораторна лихва, съдът намира следното

В новелата на чл. 412, ал. 3 КЗ е предвидено, че в срок 30 дни от представянето на всички доказателства застрахователят трябва: **1.** да определи и изплати размера на своето задължение по предявената претенция, или **2.** мотивирано да откаже плащането. Следователно, една след изтичане на срока за доброволно плащане длъжника изпада в забава.

С оглед отделеното за безспорно, съдът счита, че между страните не се спори, че ищецът е поканил ответника да му заплати претендираното застрахователно обезщетение, което обстоятелство се изяснява и от получения отказ за плащане от 19.08.2022 г. (л. 36-37 в кориците на делото). При това положение и с оглед уважената част от претенцията за регресното вземане и съобразно чл. 162 ГПК, при аритметическото изчисляване на вземането, следва извод, че искът е основателен за сумата от 271,38 лева за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г., като за разликата до пълния предявен размер от 274,42 лева, претенцията следва да бъде отхвърлена.

Неоснователно е възражението на ответника за неспазване на изискванията на застрахователния договор. В случая предвид относителното действие на облигационното отношение, могат да се черпят възражения от чуждо облигационно отношение единствено, ако закона го предвижда, какъвто не е процесния случай – арг. чл. 21, ал. 1 ЗЗД.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което съобразно уважената част от претенциите и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК следва да му се присъди сумата от 1260,10 лева, представляващи деловодни разноски и адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, съобразно отхвърлената част от исковете следва да му се присъди сумата от 2,76 лева, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Неоснователно е възражението на ответника по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение на ищеца. В случая същото е уговорено в рамките на чл. 7, ал.

2, т. 2 НМРАВ, като съда взема предвид и ангажирани доказателства с оглед начисляването на ДДС.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „БИ“ АД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. да **заплати на** ЗАД „АБ“ АД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр., на основание чл. 411 КЗ, във вр. чл. 45 ЗЗД, във вр. чл. 49 ЗЗД и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, **сумата от 3763,18 лева**, представляващи регресно вземане и обичайни ликвидационни разходи по застрахователна преписка (именувана „шета“) № 0300/22/708/500259 за това, че на 30.05.2022 г. в гр. София, лек автомобил „Ауди Ку8“, рег. № СВ НК, собственост на „Райфайзен лизинг България“ ЕООД, бил оставен за измиване на територията на търговски обект – автомивка, собственост на „Софавто авангард“ ЕООД, където настъпва ПТП в следствие на което по автомобила са нанесени вреди, **ведно** със законната лихва от 20.04.2023 г. (датата на подаването на исковата молба) до окончателното плащане, както и **сумата от 271,38 лева**, представляващи мораторна лихва върху главницата за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за регресното вземане за застрахователно обезщетение за **сумата над 3763,18 лева до пълния предявен размер от 3805,20 лева**, както и иска за мораторната лихва за **сумата над 271,38 лева до пълния предявен размер от 274,42 лева**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ЗД „БИ“ АД, ЕИК: да **заплати на** ЗАД „АБ“ АД, ЕИК:, **сумата от 1260,10 лева**, представляващи деловодни разноски и адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ЗАД „АБ“ АД, ЕИК: да **заплати на** ЗД „БИ“ АД, ЕИК:, **сумата от 2,76 лева**, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____